

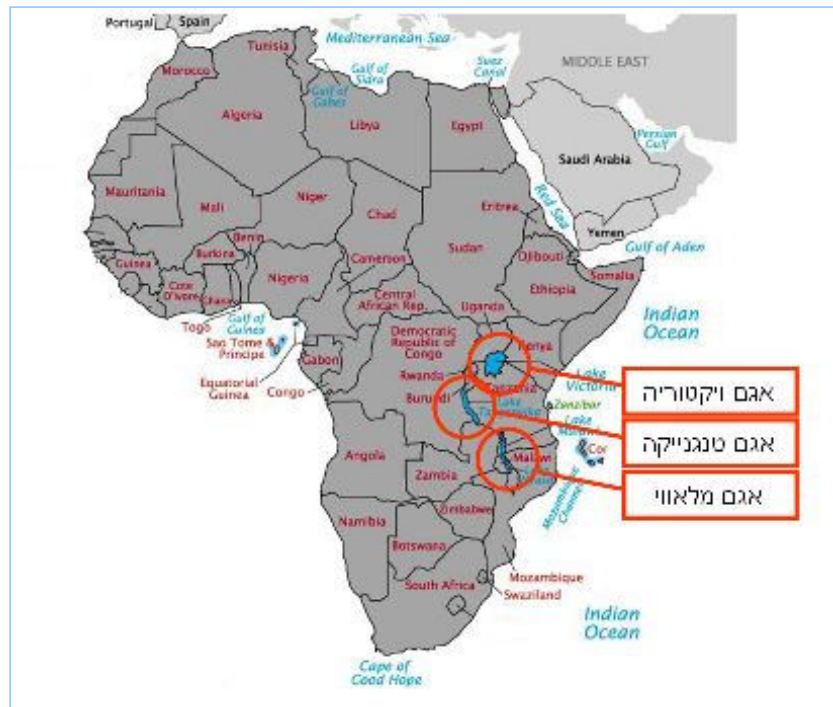
ATLANTIS

אקווריומים ובריכות נוי

אקווריום ציקלידים אפריקאים (LAKE MALAWI)

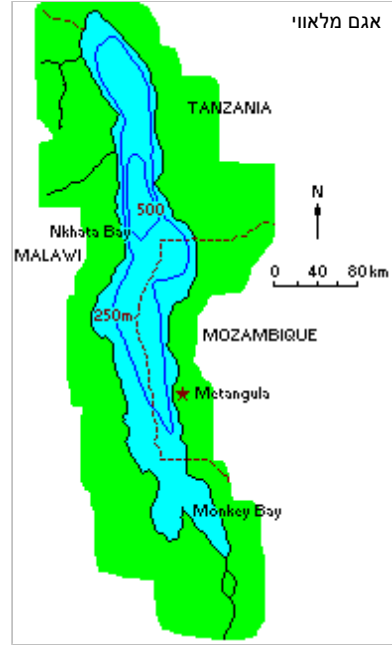
אחת השאלות הנפוצות ביותר בקרב מגדלים חדשים וותיקים, היא: "מה כדאי לגדל?" עבור חלק מן המגדלים, בעיקר בעלי אקווריומים גדולים (למעלה מ 80 ס"מ), אנו ממליצים לא פעם על גידול ציקלידים אפריקאים. מבין היתרונות הבולטים ניתן למנות את הסיבות הבאות להמלצתנו: מדובר בדגים צבעוניים וסגוניים, במגוון הצבעים הגדול ביותר הקיים בדגי מים מתוקים. מבין הדגים הבודדים שמרגישים נוח במים קשים (בעלי כמות מסיסים גבוהה) ובעלי חומציות בסיסית של 7.5-8.4 המאפיינים את מי הברז בישראל. דגים חזקים יחסית ובעלי דרישות גידול קלות למדי שעשויים לשרוד גם בתנאים קשים. דגים פעלתניים למדי המספקים תנועה רבה וסגוניות לאקווריום.

משפחת הציקלידים (אמנוניים), מונה אלפי סוגים מכל רחבי העולם, במערב אפריקה נמצאים שלושה אגמים גדולים המהווים מקור למרבית הציקלידים האפריקאים:

במאמר זה נתמקד בציקלידים אפריקאים מאגם מלאווי.

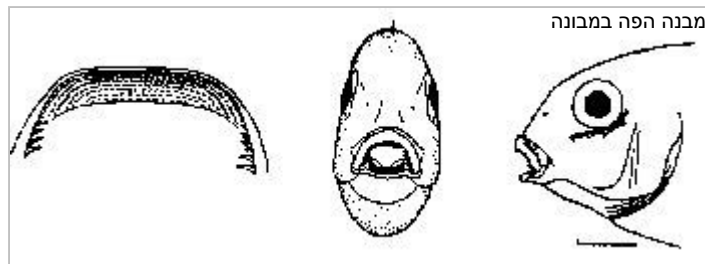
אגם מלאווי משתרע על פני שטח של 28,800 ק"מ רבוע (גדול בשליש משטחה הכולל של ישראל ולשם ההשוואה, אגם מלאווי גדול פי 175 מהכנרת). האגם גובל במדינות מוזמביק, מלאווי וטנזניה. עומקו המכסימלי של האגם 785 מטר. למעלה משליש האגם הם חופים סלעיים ויתרת האגם מאופיינת בחופים חוליים. טמפרטורת המים של האגם באיזור פני המים נעה בין 23 ל 27 מעלות בהתאם לעונות השנה. חומציות המים נעה בין 7.8-8.6.

אגם מלאווי מכיל יותר מיני ציקלידים מקומיים (אנדמים) יותר מאשר בכל אגם אחר בעולם, עד עתה זוהו למעלה מ 500 מיני דגים יחודיים לאגם. בקרב דגי האגם קיימת חלוקה למספר קבוצות עיקריות, ובינן הקבוצות: MABUNA ו HAPS

MABUNA - מבונה="דגים המתגוררים בין הסלעים" קבוצה גדולה של ציקלידים שהמאפיין אותם הוא מקום מחייתם בין ערימות סלעים בקרבת החוף, קבוצה זו המונה למעלה מ 100 סוגי דגים הבולטים גם במגוון צבעיהם. לקבוצה זו פרצוף שטוח יחסית המאפשר להם לגרד אצות מן הסלעים.

מבנה הפה במבונה

גודלם המכסימלי של מרבית דגי המבונה, נע בין 10-12 ס"מ. הדגים מתחילים להתרבות לאחר שנה בערך כאשר הם בגודל של 7 ס"מ לערך. בדגי המבונה גם הזכר וגם הנקבה צבעוניים, הזכר בד"כ גדול מעט מן הנקבה וצבעוני יותר. תוחלת חייהם של דגי המבונה 7-10 שנים. דגי המבונה הם אגרסיביים למדי למרות שרובם צמחוניים, האגרסיביות מופנת בעיקר לדגים הדומים להם בצבעם או במראם היות והללו נתפשים על ידם כאיום בכל הקשור ברבייה והשגת מזון. לדגי המבונה מבנה היררכי שבו הזכר הדומיננטי הניכר בצבעיו החזקים יותר, לא מאפשר לזכרים אחרים להתקרב לנקבות, לעיתים יקבלו הזכרים הפחות דומיננטיים את הצבע של הנקבות על מנת להימנע מעימותים עם הזכר הדומיננטי.

דגי המבונה הם דוגרי פה והם פוליגמיים (זכר אחד עם מספר נקבות). הזכר חופר בור בחצץ או בחול ולשם הוא מושך את הנקבה המוכנה לרבייה. לעיתים ניתן לראות אותם עומדים במקום ומרעידיים את כל גופם לפני הנקבה ועל ידי כך לשכנעה להטיל את ביציה בבור, מעט לפני שהיא ניגשת לאסוף את הביצים, הזכר מפרה אותם בזרעו. הנקבה מחזיקה את הביצים בפיה לתקופה של 20-30 יום במהלכם היא אינה אוכלת דבר הביצים בוקעות בפיה וכמות הדגים נעה בין 14-26. לאחר מכן היא משחררת את הדגים למים בקרבת הקן שם יעברו את הימים הראשונים תחת השגחתה. הדגים בעלי אינסטינקט השרדות מעולה ויברחו מיד אל מחבואים במסלעה כאשר דג אחר יתקרב. לאורך כל תקופת הרבייה יגנו הנקבה והזכר על הקן באלימות וימנעו מכל דג אחר להתקרב לסביבה, לעיתים ניתן לראות אקווריום שבו חלק מן הדגים מצטופפים בחלק אחד בעוד החלק השני בו נמצא הקן, ריק לחלוטין.

נקבת קורוליוס עם דגים בפיה

דגי המבונה הם צמחוניים לחלוטין ומבלים את מרבית זמנם בטבע בגירוד אצות מן הסלעים בתוך האצות נמצאים גם סרטנים קטנים המהווים חלק מתזונתם. לדגי המבונה מעיים ארוכים מאוד המיועדים לנצל את הפחמימות והפרוטאין מהאצות הקשות באופן יחסי לעיכול, למרות היותם צמחוניים, הם יאכלו כל מה שנכנס לפיהם ולכן חשוב להימנע מתזונה שאינה מתאימה להם כגון מזונות בשריים או תולעי דם, מזון מסוג זה עלול לגרום לחסימת המעי הארוך והצר ולגרום להתנפחותם ולמותם (מחלת המלאווי בלאוט). הדגים נראים רעבים תמיד מהסיבה שמזונם בטבע מכיל כמויות קטנות יחסית של ערכים תזונתיים, מסיבה זו הם נראים בטבע כשהם אוכלים כל הזמן על מנת לספק את צרכי גופם. חשוב להאכילם מספר פעמים ביום בכמויות קטנות בלבד (כל האוכל חייב להעלם תוך 10-20 שניות). קיימים סוגי מזונות צמחוניים רבים המתאימים לדגי המבונה ורצוי לגוון את תזונתם במספר סוגי מזון.

דגי המבונה פעילים מאוד, אוכלים הרבה ומלכלכים יותר מדגים אחרים, חשוב לשמור על איכות מי האקווריום במספר אופנים: פילטרציה חזקה מאוד, פילטרציה של 5-6 פעמים בשעה לכל מי האקווריום ואף למעלה מכך, תסייע לבריאותם ולניקיון מי האקווריום. חשוב לבצע רענוני מים סדירים הכוללים החלפת 20%-25 ממי האקווריום אחת לשבוע. חשוב לשמור על טמפרטורה קבועה של 26 מעלות.

- צמצום אגרסיביות בקרב דגי המבונה נעשה במספר אופנים:
- * האכלות קטנות מספר פעמים ביום רצוי בשעות קבועות.
- * המנעות מהכנסת דגים דומים בצבעם מסוג שונה לאותו אקווריום.
- * הגדלת צפיפות הדגים באקווריום מונעת מאוד אגרסביות.
- * שמירה על יחס של זכר אחד על כל שתי נקבות.
- * יצירת מסלעה עם מקומות מסתור רבים.

דגים מקבוצת ה MABUNA

אצ'י

טרופאוס או.בי

לומברדוי

קורוליוס

זברה אדומה

ג'הני

אייס בלו

הונגי

גרשקי

אורטוס

דמסוני

פלבוס

אקווריום ציקלידים אפריקאים